

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань		05 «Соціальні та поведінкові науки»		Освітній рівень		магістр		
Спеціальність		051 «Економіка»		Семестр		1		
Освітньо-професійна програма		«Економіка та управління підприємством»		Тип дисципліни		Вибіркова		
Факультет		Економіки і менеджменту		Мова навчання		Українська		
				Кафедра		Економіка підприємства		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					Вид контролю
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	30	-	15	-	75	Залік

ВИКЛАДАЧ

Смирнова Ірина Іванівна, irinas.dgma@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри ЕП ДДМА.
 Досвід роботи – 15 років.
 Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі посібник з грифом МОН, посібники з ISBN, монографії.
 Провідний лектор з дисциплін: «Програми і проекти соціального захисту та соціального забезпечення», «Управління соціально-трудовими відносинами», «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Управління персоналом».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	Необхідна наявність базових економічних знань стосовно сутності економічних відносин, економічних законів і принципів.
Постреквізити	Кваліфікаційна робота магістра

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми

	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності
	<p>ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	<p>СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.</p> <p>СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку</p> <p>СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми(програмні результати навчання – ПРН)

	<p>ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.</p> <p>ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.</p> <p>ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.</p>
--	---

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>У сучасних умовах господарювання все більшої актуальності набуває – соціальна відповідальність. Соціальна відповідальність підприємства, розглядається не тільки з точки зору вирішення проблем соціальної сфери суспільства та необхідності забезпечення соціальних гарантій працівникам, а й з позиції використання соціальної відповідальності для створення конкурентних переваг для окремого підприємства, підтримання позитивного іміджу компанії. Тому особливого значення в наш час набувають знання про теорію та практику управління соціальною відповідальністю підприємства і набуття відповідних професійних компетентностей</p>
Мета	<p>Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних і прикладних знань з теорії та практики формування та управління соціальною відповідальністю підприємства</p>
Формат	<p>Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма навчання)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1. Сутність та форми прояву соціальної відповідальності						
	Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку	15	4/1	2/0		9/14
	Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	15	4/0	2/0		9/15
	Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	16	4/1	2/1		10/14
	Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	15	4/0	2/1		9/14
Змістовий модуль 2. Чинники ефективності соціальної відповідальності						
	Тема 5. Екологічна компонента соціальної відповідальності підприємства	15	4/0	2/0		9/15
	Тема 6. Інформаційно-аналітичне підґрунтя розвитку соціальної відповідності підприємства	16	4/1	2/1		10/14
	Тема 7. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємства	16	4/1	2/1		10/14
	Тема 8. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності підприємства в Україні	12	2/0	1/0		9/12
Усього годин		120	30/4	15/4		75/112

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429В - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1743>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

вна література

1. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посібник для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей економічного профілю / Укладач: Матушкіна М.В. Старобільськ, 2017. 201 с. URL: <http://dSPACE.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1795/1/Matooshkina.pdf>
2. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 2015. 180 с. URL: <https://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Socialna-vidpovidalnist.pdf>
3. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Кубасова Г.В., Соціальна відповідальність: метод. рек. для самост. робіт для студентів-магістрів денної та заочної форми навчання. Х.: НФаУ, 2015. 54 с.
4. Соціальна безпека: теорія та українська практика: монографія / За ред. І.Ф. Гнибіденка, А.М. Колота, В.В. Рогового. К.: КНЕУ, 2012. URL: https://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/scientific_schools/ustv/ustv_praci/ustv_prazi/sbtup
5. Соціальна відповідальність: конспект лекцій з дисципліни / Уклад. І.А. Юр'єва. Харків: НТУ ХПІ, 2016. 118 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/26547/1/prohramy_2016_Sotsialna_vidpovidalnist.pdf
6. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навчальний посібник / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.
7. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А.М. Колот, О.А. Грішнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. К.: КНЕУ, 2015. 519 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/11583/sotsial_vidpovidal_15.pdf;jsessionid=8863E4462010D9141D71BD5404FE9020?sequence=1

Web-ресурси

1. Офіційний сайт законодавства України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.msp.gov.ua>
4. Офіційний сайт Центру «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності». URL: <https://csrukraine.org/?fbclid=IwAR28Oqqk3bQid7ouv9ZrMf6YGASPGPp1faIsGXZ4Jk2RgOoB A 5FeSdS2lo>

Додаткова література

1. Балусва О. В., Боднарчук О.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Маріуполь: ДонДУУ, 2017. 284 с.
2. Буковинської М. П. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу : монографія. Київ : Компринт, 2015. 296 с
3. Варламова М., Єнгоян Г. Світові тренди розвитку соціальної відповідальності бізнесу. *Галицький економічний вісник*, № 5 (60) 2019. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/60/752.pdf>
4. Гітис Т. П., Собчук А. Г. Дослідження зарубіжного досвіду соціальної відповідальності бізнесу і можливості його адаптації до вітчизняних умов. *Економічний вісник Донбасу*. 2017. № 3. С. 70–74
5. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000). URL: www.globalcompact.org.ua.
6. Європейська модель соціальної відповідальності URL: http://studopedia.com.ua/1_126834_yevropeyska-model-sotsialnoi-vidpovidalnosti.html
7. Зелена книга ЄС «Популяризація європейських засад корпоративної соціальної відповідальності» (EU Green Paper «Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility», 2005). URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/DOC_01_9
8. Зінченко А. Розвиток КСВ в Україні: 2010–2018. Київ: Юстон, 2017. 52 с.
9. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / за наук. ред. Редькіна О. С. К.: ТОВ «Фарбований лист», 2011. 480 с.
10. Топ-25 найкращих програм КСВ. URL: https://www.dsnews.ua/ukr/vlast_deneg/top-25-luchshih-programm-kso-27072020-393543
11. Саприкіна М.А., Ляшенко О.В., Саєнсує М.А. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : посібник. Київ: Вид-во «Фарбований лист», 2011. 480 с.
12. Смирнова І.І., Сімаков К.І. Корпоративна соціальна відповідальність як умова успішного функціонування підприємства. *Соціальна відповідальність: сучасні виклики: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. Краматорськ: ДДМА, 2016. С. 145-146.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування із закладу освіти.

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Оцінка аудиторної роботи на практичних заняттях. Здобувач надає усні відповіді, вирішує тестові, практичні та ситуаційні завдання, участь у дискусії з наведенням аргументації.	15	20	1-15
2	Виконання індивідуального завдання Проводиться у години, що відведені на самостійну роботу. Здобувач самостійно опрацьовує лекційний та позалекційний матеріал, узагальнює його, підготовлює презентацію та доповідь (або тези на конференцію, наукову статтю) за темою індивідуального завдання.	5	10	1-15
3	Модульна контрольна робота №1. Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1	15	30	7
4	Модульна контрольна робота №2. Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2.	15	30	14
5	Колоквіум. Проведення співбесіди викладача зі здобувачем з метою перевірки рівня його теоретичних знань з навчальної дисципліни, а також оцінки критичного, креативного та самокритичного мислення.	5	10	15
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5) (Письмовий залік у разі підвищення рейтингового балу)		55	100	
Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю				

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу заочної форми навчання	Рейтингова оцінка	
		min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Підсумкова тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі Moodle DDMA Здобувач виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) (Письмовий залік) Здобувач виконав тестові та ситуаційні завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку	
90 – 100	A	відмінно	зараховано	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінкоздобувачах і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
81 – 89	B	добре		Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
55–64	E			Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни